

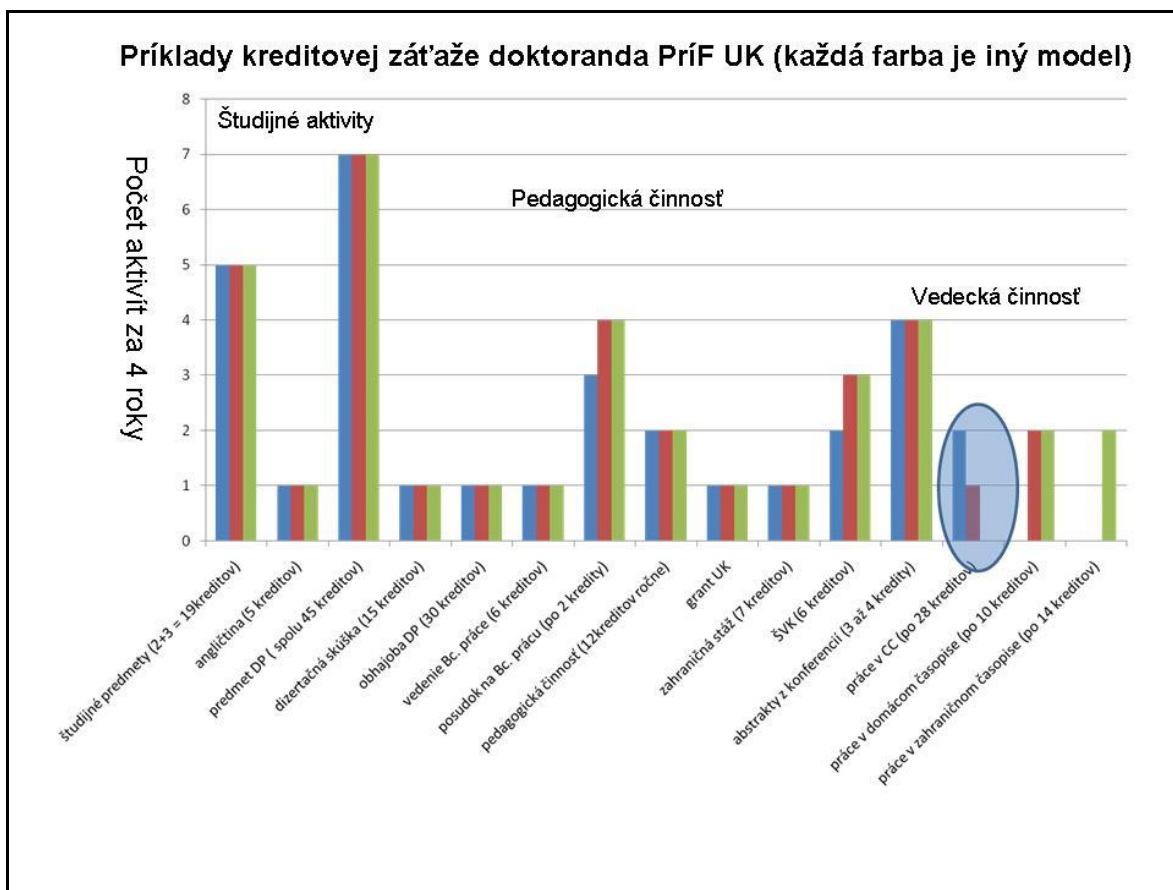
Doktorandské štúdium na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave

Jednou z priorít vedenia fakulty je posunúť kvalitu doktoranda na ešte vyšší stupeň a formovať ho ako komplexnú osobnosť, ktorá je z právneho hľadiska stále ešte študentom (a vykazuje aktivity vo vzdelávacej oblasti), pracuje na svojom vedeckom raste smerom k titulu PhD. (teda vykazuje publikačné aktivity), no v neposlednom rade odovzdáva svoje vedomosti a intelekt mladším ročníkom (pedagogické aktivity). Zo všetkých týchto troch košov zostavuje doktorand svoj individuálny študijný program a mieru ich zastúpenia adaptuje na základe špecifických požiadaviek samotného študijného programu (didaktici možno skôr ku pedagogickým aktivitám, doktorandi zo SAV vyšším zastúpením publikačných výstupov), vlastných schopností, charakteru práce (terénna, laboratórna, didaktická) i typu štúdia (denná či externá forma). Prirodzene, vždy s pomocou svojho školiteľa, garanta programu či vedúceho pracoviska.

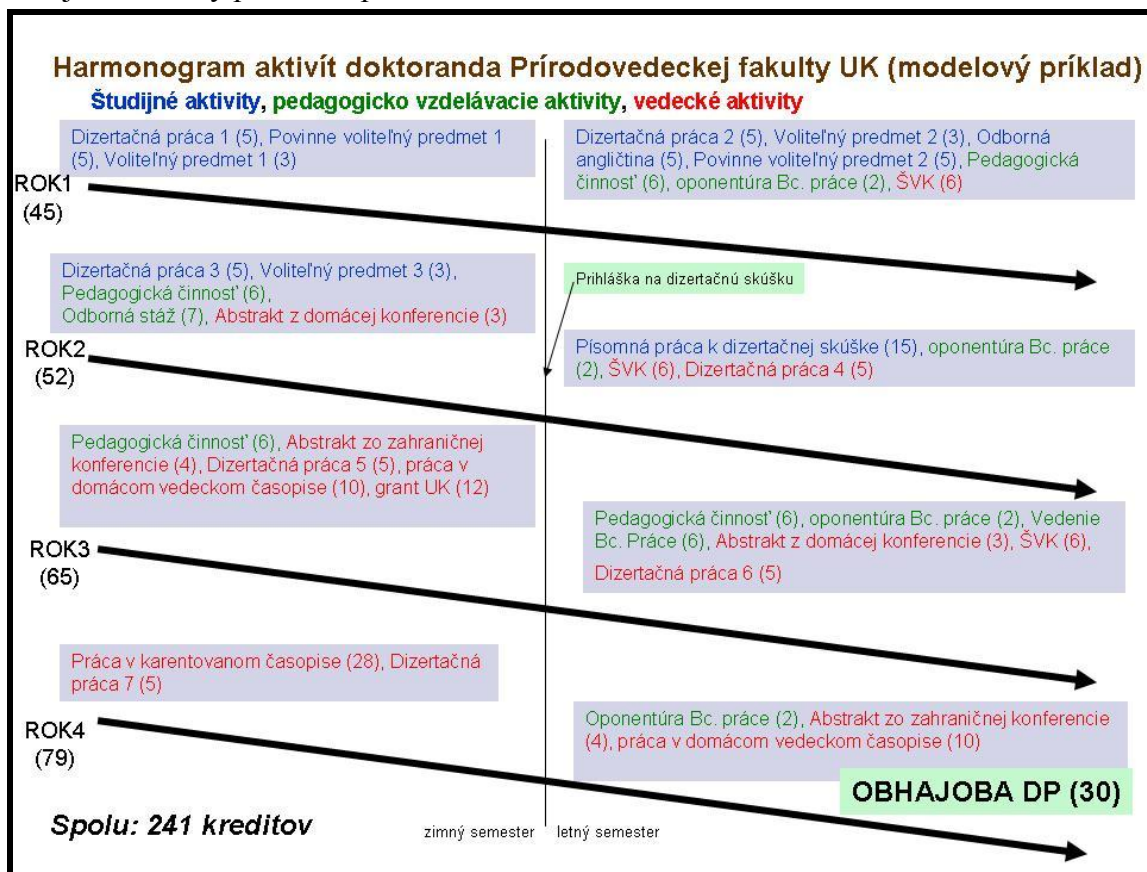
Prírodovedecká fakulta UK v Bratislave je jednou z najprestížnejších fakúlt jednej z najprestížnejších slovenských univerzít, preto celkom logicky štúdium na nej (obzvlášť doktorandské) nemôže byť ľahké a nie je určené pre všetkých (aj podpriemerných), ako sa mnohí v posledných rokoch domnievajú. Bez akejkoľvek ďalšej filozofie a podrobností o pevne uzákonenom kreditovom systéme, ktoré sú skôr v diapazóne pôsobnosti vedeckej rady a prešli diskusiou medzi garantmi (ktorí iste rokovali na ďalších úrovniach so školiteľmi), je nutné zdôrazniť praktické aspekty. Pokiaľ si doktorand nenačrtne kvalitný individuálny študijný plán, v ktorom má rozvrhnuté jednotlivé aktivity doktorandského štúdia, riskuje problémy na konci akademického roka (v rámci ktorého má získať priemerne 60 a minimálne 40 kreditov), alebo na konci samotného štúdia (v rámci ktorého musí nazbierať najmenej 240 kreditov). Pritom každý ročník je špecifický a 41 kreditov získaných v prvom ročníku (za najmä študijné aktivity) mnohí hravo a niekoľkonásobne predbehnú aktívnou publikačnou činnosťou v ďalších rokoch.

Na nasledujúcom grafe možno vidieť tri z mnohých príkladov rozloženia kreditovej záťaže počas štyroch rokov. Rozdiely sú predovšetkým v publikačnej činnosti. Napríklad (červený stĺpec): ideálny doktorand získava počas prvých troch semestrov kredity za svoje študijné aktivity, teda za skúšku z odbornej angličtiny (5), absolvovanie 2 povinne voliteľných (10) a 3 voliteľných (9) predmetov a povinného predmetu Dizertačná práca (3x5). V druhom roku štúdia zloží dizertačnú skúšku (15). Aktívne sa zapája do života pracoviska, počas štúdia odvedie jednu bakalársku prácu (6) a každý rok zoponuje jednu ďalšiu (4x2). Podieľa sa na vedení cvičení v dĺžke 4 semestrov (24). Na zahraničnej (minimálne 2 týždňovej) stáži (7) získava novú inšpiráciu a skúsenosti. Za kvalitný návrh projektu sa mu podarí získať grant UK (12). Svoje napredovanie porovnáva s ďalšími doktorandami prostredníctvom aktívnej účasti na študentskej vedeckej konferencii počas troch prvých rokov (18). Výsledky vedeckej činnosti publikuje v prestížnom karentovanom časopise (28) a 2 domácich vedeckých časopisoch (2x10). Svoje pracovisko reprezentuje každoročne na jednej ďalšej vedeckej konferencii (14 kreditov za abstrakty). Kredity získava aj za povinný predmet Dizertačná práca (4x5) a po úspešnej obhajobe dizertačnej práce (30) tak dostáva 241 kreditov.

Výhodou tohto systému je jeho plasticita. Doktorand s dvoma prácami v karentovanom periodiku je takmer úplne odbremený od ďalšej publikačnej činnosti. Naopak alternatíva bez akéhokoľvek článku v karentovanom časopise prináša mnoho obsiahlej práce s publikovaním v menej hodnotných zdrojoch (napríklad ako 2 práce v domácich časopisoch a 2 práce v zahraničných periodikách). Alternatív je obrovské množstvo, mnohé kategórie aktivít (citácie, vedenie práce na ŠVK, atď.) tu ani nie sú spomenuté. Ale vždy platí pravda, že odklon od kvality publikácie smeruje ku nekonečnej a málo hodnotnej kvantite.

A tu je konkrétny príklad úspešného doktoranda:

Na záver niekoľko postrehov pre Vás doktorandov:

1. Nebojte sa účasti na ŠVK hneď v prvom ročníku, aj keď ste ešte výrazne nepostúpili s riešením Vašej dizertačnej práce. Máte mnoho dát z predchádzajúcich rokov (napr. z diplomovej práce) a napriek možno o niečo odlišnému zameraniu ŠVK nie je len o téme, ale rovnako aj o zdokonaľovaní rétoriky, vedeckého prejavu, spoločenskej etiky a odbornej komunikácii. Vzájomné porovnanie medzi vystúpeniami konškolákov prináša mnoho motivácií, aj keď výsledky možno ešte nedosahujú úroveň práce v karentovanom časopise.
2. Vedecká stáž na pôde inej univerzity motivuje, inšpiruje a v niektorých prípadoch zvyšuje sebavedomie. Každý doktorand by mal počas svojho štúdia získať skúsenosť z podobného pracoviska, aj keď to nemusí byť ďaleko v zámorí. Prírodovedecká fakulta ponúka celé spektrum mobilit (často nevyčerpaných). Informujte sa u svojho školiteľa, ktorý na prijímacom konaní deklaroval isté finančné možnosti v rámci svojho grantu, či nie je ochotný pokryť náklady Vášho pobytu, hoci to bude neďaleká sesterská Masarykova Univerzita v Brne.
3. Pokúste sa odbremeniť svojho školiteľa od časovo náročnej administrácie bakalárskych prác, Vaše vlastné skúsenosti Vám predsa umožňujú viesť potenciálneho bakalára (prirodzene pod dohľadom Vášho školiteľa), nehovoriac o oponovaní záverečných prác. Takáto prax (v zdravej miere) kreuje Vaše školiteľské schopnosti ako aj skúsenosti s recenzným procesom.
4. Nepodľahnite tvrdeniu, že vo Vašom odbore nie je možnosť publikovať v karentovaných periodikách. Obyčajne je opak pravdou. Pokúste sa prekonať túto bariéru (najmä vo vyšších ročníkoch) a prispějete k vyššiemu renomé Vášho pracoviska. V ostatných programoch si tak získate rešpekt zo strany starších kolegov.
5. Priznávam, že získanie 60 kreditov potrebných pre vykonanie dizertačnej skúšky je pre niektorých ťažšie. Ale keď dostanete 15 kreditov za predmet Dizertačná práca (3x5), 19 kreditov za absolvovanie 2 povinne voliteľných a 3 voliteľných predmetov, 5 kreditov za skúšku z odbornej angličtiny, 6 kreditov za účasť na ŠVK v prvom ročníku, 3 ďalšie za abstrakt na domácej vedeckej konferencii niekedy v treťom semestri a napokon 12 kreditov za vedenie cvičení, nemusíte si už násilne zapisovať absurdné počty voliteľných predmetov. Alternatív je veľa, Váš školiteľ ale aj referát doktorandského štúdia sú Vám k dispozícii